

52 הפרוסות בבשולם, בתחלה מברך עליה בורא מיני מזונות,
53 ולבסוף מברך עליה ברכה אחת מעין שלש. והבוסם את האורז,
54 מברך עליו בורא פרי האדמה, ואם טהנו ואפאו ובשלו, אף על
55 פי שהפרוסות קיימות, בתחלה מברך עליו בורא מיני מזונות,
56 ולבסוף מברך עליו ברכה אחת מעין שלש ומבררת הגמרא: מני
57 – ברייתא זו בשיטת מי היא הולכת, אילינא – אם נאמר, שבשיטת
58 רבי יוחנן בן נורי היא, דאמר, שאורז מין דגן הוא, קשה, שאם כן
59 המוציא לחם מן הארץ ושלש ברכות בעי רובי – צריך לברך על
60 פת של אורז, כמו שמברכים על פת של חטים, ולא בורא מיני מזונות
61 ומעין שלש, אלא לאו רבנן היא, ומבואר שאף לרבנן על פת של
62 אורז מברכים בורא מיני מזונות, ותיובתא דרב ושמואל, שאמר
63 שרק על חמשת המינים מברכים בורא מיני מזונות, ואילו על אורז
64 ודוחן אין מברכים בורא מיני מזונות. מסיקה הגמרא: תיובתא – אכן
65 פירכא היא, ונדהו דבריהם.

66 הגמרא דנה דין כוסס חטה שהזכר בברייתא. אומרת הגמרא: אמר
67 מר, הבוסם את החטה, מברך עליה בורא פרי האדמה. מקשה
68 הגמרא סתירה על דברי הברייתא: והתניא, שמברך בורא מיני
69 ורעים, ולא בורא פרי האדמה. מתרצת הגמרא: לא קשיא, הא –
70 הברייתא שאמרה שמברך בורא מיני ורעים, בשיטת רבי יהודה היא,
71 שסבר שעל כל מין ומין מברכים ברכה מיוחדת לו, והא – והברייתא
72 שאמרה שמברך בורא פרי האדמה, בשיטת רבנן היא, שסברו שעל
73 כל הגדל מן האדמה מברכים בורא פרי האדמה, כמו שנחלקו רבי
74 יהודה ורבנן בירקות, דתנן – ששינו במשנתנו (לעיל לה), ועל ירקות
75 אומר בורא פרי האדמה, רבי יהודה אומר, מברך בורא מיני
76 דשאים, וכשם שעל ירקות מברך בורא מיני דשאים, שהיא ברכה
77 מיוחדת למין זה, כך הכוסס חטים מברך ברכה מיוחדת והיא בורא
78 מיני ורעים.

79 הגמרא דנה איזו ברכה אחרונה מברכים על אורז: אמר מר, הבוסם
80 את האורז, מברך עליו בורא פרי האדמה, טהנו ואפאו ובשלו,
81 אף על פי שהפרוסות קיימות, בתחלה מברך עליו בורא מיני
82 מזונות, ולבסוף ברכה אחת מעין שלש. מקשה הגמרא סתירה על
83 דברי הברייתא: והתניא, לבסוף ולא כלום – שלאחר אכילת אורז,
84 אינו טעון אף ברכה מהברכות שמברכים על פירות ארץ ישראל,
85 אלא מברכים עליו בורא נפשות. מתרצת הגמרא: אמר רב ששת,
86 לא קשיא, הא – הברייתא שאמרה שעל אורז מברכים מעין שלש,
87 בשיטת רבן גמליאל היא, והא – והברייתא שאמרה שעל אורז
88 מברכים בורא נפשות, בדעת רבנן היא. ומביאה הגמרא ברייתא
89 שבסופה נשנתה מחלוקת רבן גמליאל ורבנן בזה. דתניא, זה הקלל,
90 כל שהוא משבעת המינים, רבן גמליאל אומר, מברכים עליו שלש
91 ברכות, כמו שמברכים על פת, ותכמים אומרים, מברכים עליו
92 ברכה אחת מעין שלש, ומעשה רבן גמליאל ותקנים שהיו
93 מסובין בעלייה ביריחו, והביאו לפניהם בותבות – תמרים שהם
94 משבעת המינים, ואכלו, ונתן רבן גמליאל רשות לרבי עקיבא
95 לברך ברכת המזון, קפין וברך רבי עקיבא ברכה אחת מעין שלש,
96 כדעת רבנן. אמר ליה רבן גמליאל לרבי עקיבא, עקיבא, עד מתי
97 אתה מכנים ראשך בין המחלוקת. אמר ליה רבי עקיבא לרבן
98 גמליאל, רבינו, אף על פי שאתה אומר בן – שמברכים שלש
99 ברכות, ותכריך אומרים בן – שמברכים מעין שלש, למדתנו רבינו,
100 שתידו ורבים הלכה כרבים, ולכן עשיתי כדברי רבנן, שהלכה
101 כמותם שהם רבים. רבי יהודה אומר משמו של רבן גמליאל, כל
102 שהוא משבעת המינים,

1 קא משמע לן – השמיענו רב ושמואל, שאין הדין כן, אלא כל שיש
2 בו דגן, אף שהוא מעורב עם שאר דברים, ברכתו מזונות. ואי
3 אשמעינן – ואם היו אומרים רק את הדין שכל שיש בו דגן ברכתו
4 מזונות, הנה אמינא – הייתי יכול לומר, שמה שיש לדייק מדבריהם,
5 שרק כל שיש בו מחמשת המינים, אין – ברכתו מזונות, אכל דבר
6 שיש בו אורז ודוחן, לא – אין ברכתו מזונות, אין זה אלא משום העל
7 ידי תערוכת – שהם מעורבים עם דברים אחרים, אכל איתיה בעיניה
8 אם הם עומדים בפני עצמם ואינם מעורבים עם דברים אחרים,
9 נימא – שזאת נאמר, שאפילו אורז ודוחן נמי – גם כן מברכין עליו
10 בורא מיני מזונות, קא משמע לן – השמיענו רב ושמואל, שאין
11 הדבר כן, אלא רק כל שהוא מחמשת המינים, הוא המברכין עליו
12 בורא מיני מזונות, לאפוקי – ולמעט אורז ודוחן, דאפילו איתיה
13 בעיניה – כשהם עומדים בפני עצמם, לא מברכין עליהם בורא מיני
14 מזונות.

15 הגמרא מקשה על דברי רב ושמואל מברייתא. מקשה הגמרא: ואורז
16 [ודוחן] לא מברכין עליהם בורא מיני מזונות, והתניא, הכיאו
17 לפניו פת אורז ופת דוחן, מברך עליו תחלה וסוף וקודם האכילה
18 ואחר האכילה) כמו שמברכים על מעשה קדרה – תבשיל של
19 חמשת מיני דגן. ונבי מעשה קדרה תניא, בתחלה – קודם האכילה,
20 מברך עליו בורא מיני מזונות, ולבסוף – אחר האכילה, מברך עליו
21 ברכה אחת מעין שלש, וכיון שעל אורז ודוחן מברכים כמעשה
22 קדרה, מבואר שמברכים עליהם בורא מיני מזונות. מתרצת הגמרא:
23 אין אורז ודוחן שוים לגמרי למעשה קדרה, אלא הם כמעשה קדרה
24 ולא כמעשה קדרה. ומפרשת הגמרא: כמעשה קדרה לענין
25 המברכין עליו תחלה וסוף, ולא כמעשה קדרה, דאילו כמעשה
26 קדרה, בתחלה, מברך עליהם בורא מיני מזונות, ולבסוף, מברך
27 עליהם ברכה אחת מעין שלש, ואילו הכא – כאן, באורז ודוחן,
28 בתחלה, מברך עליו שהכל נהיה בדרו, ולבסוף מברך בורא
29 נפשות רבות, ותסורין, על כל מה שברא.

30 מקשה הגמרא: וכי אורז לאו בכלל מעשה קדרה הוא שאמרו
31 בברייתא שמברכים עליו בורא מיני מזונות, והתניא, אלו הן מעשה
32 קדרה, שמברכים עליהם בורא מיני מזונות, חילקא – תבשיל העשוי
33 מחטים שנכתשו במכתשת באופן שכל חטה נחלקה לשנים, מרגים –
34 תבשיל של חטים שנכתשו ונחלקו לשלש, תבשיל של סולת, וריו –
35 תבשיל של חטים שנכתשו ונחלקו לארבע, וערבן – תבשיל של חטים
36 שנכתשו ונחלקו לחמש, ותבשיל של אורז. הרי, שאורז הוא מעשה
37 קדרה שמברכים עליו בורא מיני מזונות. מתרצת הגמרא: הא מני –
38 ברייתא זו בשיטת מי היא הולכת, בשיטת רבי יוחנן בן נורי היא,
39 דתניא, רבי יוחנן בן נורי אומר, אורז, מין דגן הוא, ותיבינן על
40 המוציא ברת – ואם החמיץ, האוכלו בפסח חייב כרת, ואדם יוצא בו
41 ידי חובתו בפסח – ואם עשה מהם מצות, יכול לצאת בהם ידי חובת
42 אכילת מצה. ולשיטתו, אף לענין ברכה מברכים על אורז בורא מיני
43 מזונות, אכל לרבנן החולקים עליו וסוברים, שאורז אינו מין דגן
44 לענין חמץ ומצה, לא – אף לענין ברכה אין מברכים עליו בורא מיני
45 מזונות.

46 מקשה הגמרא: ורבנן לא – וכי לדעת רבנן אין מברכים על אורז
47 בורא מיני מזונות, והתניא, הבוסם את החטה – האוכל חטה
48 כשהיא שלמה, מברך עליה בורא פרי האדמה, ואם טהנה ואפאה
49 ובשלה במים אחר האפיה, בזמן שהפרוסות קיימות, ולא נימוחו
50 בבשולם, בתחלה, מברך עליה המוציא לחם מן הארץ, ולבסוף,
51 מברך עליה שלש ברכות. ואם אין הפרוסות קיימות, שנימוחו

לִתְנָא דְבִי רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל דְאָמַר, שְׁכַל מִנְחוֹת פְּרוֹזִין עַד שְׁמֵחֻרִין
לְסַלְתָּן – מְפֹרְרִים עַד שִׂיחוּ עֵינֵי קִמְחָא, הָאֵם תִּאֲמַר דְהַכִּי נְמִי – שֶׁכֶּךָ
גַם לְעֵינֵי בְרַכָּה חוֹלֵק תֵּנָא זֶה וְסוֹבַר דְלֵא פְּעֵי פְּרוֹזִי – שְׂאֵין צְרִיךְ
לְבָרֵךְ עַל מִנְחוֹת הַמְּוֹצֵיא לְחֶם מִן הָאָרֶץ, וְכִי תֵימָא – וְאֵם תִּרְצָה
לֹמַר, הַכִּי נְמִי – שְׂבָאמַת לְתֵנָא זֶה אֵין מְבָרְכִים עַל מִנְחוֹת הַמְּוֹצֵיא,
וְכִי יָכוֹל אַתָּה לֹמַר כֵּן, וְהִתְנַאי, שְׂאֵם לִקְטָא מִבּוֹלֵן – מְכַל פְּתִיתִי
הַמְּנַחֵת, פִּירוּרִים בְּשִׂיעוֹר שַׁל פְּנוּתָא, וְאִיבְלָן, אֵם הַמִּינְן הֵוָא, וְאִבְלָם
בַּפְסָח, עֲנוּשׁ בְּרֵיתָא, וְאֵם מְצָה הֵוָא, אֵדָם יֹצֵא בּוֹ יְדֵי הוֹבְתוֹ בַּפְסָח,
וְלֵאכִילַת מְצָה צְרִיךְ לֵאכֹל דּוֹקָא פֶת, וְאֵם יֹצֵאִים בִּפְרוּרֵין יְדֵי חוּבַת
מְצָה, וְדֹאֵי פֶת הֵם וּמְבָרְכִים עֲלֵיהֶם הַמְּוֹצֵיא, הִרִי שְׂאֵף עַל פְּחוֹת
מְכוּיַת מְבָרְכִים הַמְּוֹצֵיא. מִתְרַצַת הַגִּמְרָא: הֵוָא לְקָטָא מְבֹוּלֵן – עֲקְלִינֵן,
בְּשִׂיעוֹרֵן – כְּשִׁחֹזֵר וְעֵשָׂה מִהַפְּרוּרִים עֵיסָה, וְאֵפֶה אוֹתֶם שׁוּב, וְנִמְצָא
שֵׁשׁ כָּאֵן חֲתִיכָה בְּשִׂיעוֹר כוּיַת. מִקְשָׁה הַגִּמְרָא: אֵי הַכִּי אִימָא סִיפָא,
וְהוּא – מָה שֶׁהוּא עֲנוּשׁ כֶּרֶת אֵם הוּא חֲמוֹץ, וְמָה שִׂוְיָצָא בּוֹ יְדֵי מְצָה,
אֵין זֶה אֵלא כְּשִׂאֲכַלְנָן בְּבַרְדֵי אִכִּילַת פְּרָם – שְׁלֵא שְׁהָה מְתַחִילַת
הַאִכִּילָה עַד טוֹפָה, יוֹתֵר מִהוֹמֵן הַנְּצֹרֵךְ לֵאכִילַת חֲצִי כֹכֵר, וְאֵי
בְּשִׂיעוֹרֵן – וְאֵם הַבְּרִייתָא מְדַבְּרַת כְּשִׁחֹזֵר וְעֵשָׂה מִהַפְּרוּרִים עֵיסָה
וְאֵפֶה, יִקְשֶׁה הֵוָא שְׂאֲכַלְנָן, שְׂאֲכַלְוֹ מִיְבֵעֵי לִיָּה – הִיָּה לְבְרִייתָא
לֹמַר 'שֵׂאכְלוּ' בִּלְשׁוֹן יְחִיד, שְׁהִרִי עֲכִשִׂוִי אֵין כָּאֵן אֵלא פֶת אַחַת,
וְנִמְצָה שְׂאֵמֵרָה 'שֵׂאכְלוּ' בִּלְשׁוֹן רַבִּים, מוּכַח שֶׁהַבְּרִייתָא מְדַבְּרַת
שֵׂאכְלוֹ מִפְּרוּרִים. מִתְרַצַת הַגִּמְרָא: לְעוֹלַם הַבְּרִייתָא מְדַבְּרַת כְּשֵׂאֵל
עִירְסוֹן, וְהִטְעַם שְׁנַחֲשִׁבִים הַפִּירוּרִים פֶת, הוּא מְשׁוּם דְהִקָּא בְּמֵי
עֲקְלִינֵן, בְּכָא – בִּפְרוּרִים שְׁנַעֲשׂוּ מְלַחְסֵם יְדוֹל, שְׁלֵא נְפַרַס כּוּלוֹ,
שְׂכוּיֵן שֶׁהֵלַחֵם קִיָּים, אֵף הַפִּירוּרִים הַפְּחוּתִים מְכוּיַת חֲשׁוּבִים לְהִיקְרָא
לְחֶם, אִבְל אֵם נְפַרַס כָּל הֵלַחֵם, אֵין הַפִּירוּרִים הַפְּחוּתִים מְכוּיַת
נַחֲשִׁבִים לְחֶם, וְאֵין מְבָרְכִים עֲלֵיהֶם הַמְּוֹצֵיא.
שׁוֹאלַת הַגִּמְרָא: מֵיָּה הִנֵּה עָלִיהָ – מַדִּי הִכְרַעַת הַהִלְכָה בְּדִין חֲבִיצָא.
מְשִׁיבָה הַגִּמְרָא: אִמְרֵ רַב שְׁשֵׁת, הֵוָא חֲבִיצָא, אֵף עַל גֵּב דְלִית בִּיהּ
פְּרוּרֵין פְּנוּתָא, מְבָרֵךְ עֲלֵיו הַמְּוֹצֵיא לְחֶם מִן הָאָרֶץ. וְאִמְרֵ רַבָּא,
וְהוּא – וְמָה שְׂמְבָרְכִים עֲלֵיו הַמְּוֹצֵיא, אֵין זֶה אֵלא בְּדִיאָכָא עָלִיהּ
תּוֹרִיתָא דְגַתִּמָּא – שֵׁשׁ עַל הַפִּירוּרִים תּוֹרֵא מְרֵאִית לְחֶם.
הַגִּמְרָא מְבַרְרַת מַה הַדִּין בִּפְתֵי הַקְּרָא טּוֹרְקֵינֵן לְעֵינֵי חָלָה: טּוֹרְקֵינֵן,
תֵּיבִינֵן בְּחָלָה, וְכִי אִתָּא – וְכִשְׁבָא רְבִין מֵאֵרֶץ יִשְׂרָאֵל לִבְבַל אִמַּר
שְׂאֵמֵר רַבִּי יוֹתָנִן, טּוֹרְקֵינֵן פְּטוּרֵין מִן חֲחֵלָה. וּמְבַרַרַת הַגִּמְרָא: מֵיָּה
טּוֹרְקֵינֵן. אִמְרֵ אֲבִי, כּוּבָא דְאֵרֵעָא – בְּלִילָה שַׁל קִמַח וּמֵיִם, שְׁלֵא
נַעֲשׂוּ עֵיסָה, שְׂאופִים אוֹתָהּ בְּגוּמָא שְׂבֵרַאשׁ הַכִּירָה. וְאִמְרֵ אֲבִי,
טּוֹרִיתָא, פְּטוּרָה מִן חֲחֵלָה. וּמְבַרַרַת הַגִּמְרָא: מֵיָּה טּוֹרִיתָא, אִיבָא
דְאֵמְרֵי – יֵשׁ אוֹמְרִים, שְׁהוּוֹ גְבִיל מְרַתָּח – בְּלִילָה שַׁל קִמַח וּמֵיִם
שֵׂלֵא נַעֲשׂוּ עֵיסָה, אֵלא בְּחַשׁוֹ אוֹתֶם בְּכַף, וְשׁוֹפְכִים אוֹתֶם עַל הַכִּירָה
כְּשֵׂהִיא מוּסַקַת. וְאִיבָא דְאֵמְרֵי שְׁהוּוֹ נְהָמָא דְהַתְּנָקָא – לְחֶם
שְׂעוּשִׁים בָּארֵץ הוֹדוּ, וְהוּוֹ בַצַק שְׂאופִים בְּשֹׁפָד, וּמוּשָׁחִים אוֹתוֹ, כָּל
זִמַן אִפִּיתוּ בְּשַׁמַן אוֹ בִיָּצִים, וְאִיבָא דְאֵמְרֵי שְׁהוּוֹ לְחֶם הָעֵשׂוּי
לְעוֹשׂוֹת מִמֶנּוּ כּוּתָּח – מְאֹכַל הָעֵשׂוּי מִפֶת מְעוּפֶשֶׁת וְחֹלֵב, וְרוֹגִילִים
לְטַבֵּל בּוֹ אֵת הַמֵּאֲכַל, וְלַחֵם זֶה אוֹפִים אוֹתוֹ בַּחמָה, וּמוּשׁוּם כֶּךָ הוּוֹ
פְּטוֹר מַחֲלָה.
הַגִּמְרָא מְבֵיאָה סְתִירָה בְּדִין לְחֶם הָעֵשׂוּי לְכוּתָּח: תֵּנִי – שֶׁנֵּה רַבִּי תַיִיא
בְּבְרִייתָא, לְחֶם הָעֵשׂוּי לְכוּתָּח פְּטוּר מִן חֲחֵלָה. מִקְשָׁה הַגִּמְרָא: וְהֵוָא
תַּנְיָא, לְחֶם הָעֵשׂוּי לְכוּתָּח תֵּיבֵי בְּחָלָה. מִתְרַצַת הַגִּמְרָא: הֵתֵם – שֶׁם
בְּבְרִייתָא שְׂאֵמְרוּ שְׁחִיב, הוּוֹ בְּדִקְתַנִּי מְעָמָא – כִּמוֹ שְׂמָבוֹאֵר הִטְעַם
בְּבְרִייתָא עֲצוּמָה, שְׂאֵמְרוּ שֶׁם, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמַר, שְׁלֵא כָל פֶת
הָעֵשׂוּיָה לְכוּתָּח חֲיִיבַת בְּחָלָה, אֵלא מְעָשִׂיָּה – [צוּרַת עֵשִׂית הַפֶת]
מוּכְיָחִין עָלִיהּ, אֵם הִיא חֲיִיבַת בְּחָלָה, שְׂאֵם עָשְׂאָן

וְלֵא מִינְ דָּנֵן הוּוֹ, דְהֵיִינוּ כָל שִׁבְעַת הַמִּינִים חוּץ מְחֻטִּים וְשִׁעוּרִים, אִו
שְׁהוּוֹ מִינְ דָּנֵן, וְלֵא עֲשֵׂאוּ פֶת, דָּנֵן גְּמִלְיָאֵל אוֹמַר מְבָרַךְ אַחֲרֵיו
שְׁלֵשׁ בְּרַכּוֹת, וְחֲכָמִים אוֹמְרִים מְבָרַךְ בְּרַכָּה אַחַת מַעִין שֵׁלֵשׁ. וְכַל
שְׂאֵינֵו לֵא מְשִׁבַעַת הַמִּינִין, וְלֵא מִינְ דָּנֵן, בְּגוֹן פֶת אוֹרוֹ וְדוּחַן, דָּנֵן
גְּמִלְיָאֵל אוֹמַר, מְבָרַךְ אַחֲרֵיו בְּרַכָּה אַחַת מַעִין שְׁלֵשׁ, וְחֲכָמִים
אוֹמְרִים, וְלֵא בְלוֹם – שְׂמְבָרְכִים עֲלֵיו בּוּרָא נַפְשׁוֹת. הִרִי שְׁנַחֲלֵקוּ רִבֵן
גְּמִלְיָאֵל וְרַבְנָן, אֵם מְבָרְכִים עַל אוֹרוֹ מַעִין שֵׁלֵשׁ, אוֹ בּוּרָא נַפְשׁוֹת.
שׁוֹאלַת הַגִּמְרָא: בְּמֵיָּה אוֹקְיָמַתָּא – כִּמְהָה עֵמֶדַת וְבֵיאַרְתָּ אֵת
הַבְּרִייתָא, בְּרַבִּין גְּמִלְיָאֵל, אֵם כֵּן, אִימָא דְרִישָׁא, שְׂאֵמֵרָה,
שְׁחֵטִים שְׂבִישְׁלֵם אַחַר עֵשָׂה מְדוּם פֶת, אֵם אֵין הַפְּרוּסוֹת קְיָמוּתָא,
כַּתְחַלָּה מְבָרֵךְ עָלֶיהָ בּוּרָא מִינֵי מוֹזוּנֹת, וְלְכַסּוֹף מְבָרֵךְ עָלֶיהָ בְּרַכָּה
אַחַת מַעִין שְׁלֵשׁ, מִנִּי – מִיָּהוּוֹ הֵוָא מִדִּין זֶה, אֵי – אֵם נִגְמָא, שְׂרַבִּין
גְּמִלְיָאֵל הוּוֹ, שְׁהִרִי הוּוֹ תֵּנָא שְׂאֵמַר אֵת הַדִּין הַמְּבוֹאֵר בְּסִיפָא,
הַשְׁתָּא – מַעְתָּה יֵשׁ לְתוּמָה, שְׂאֵם אֶכּוּתָבוֹת – עַל תְּמָרִים, וְאִדְיָיָסָא
– וְעַל תְּבִשִׁיל הָעֵשׂוּי מְחֻטִּים כְּתוּשׁוֹת, אִמְרֵ רַבִּין גְּמִלְיָאֵל שְׂמְבָרַךְ
שְׁלֵשׁ בְּרַכּוֹת, עַל דָּבַר שְׁהִיָּה תַחִילָה פֶת, וְנִימְוַחַת אֵף אֵם אֵין
הַפְּרוּסוֹת קְיָמוּתָא, מִיְבֵעֵיָּא – כָּל שְׁכּוֹן שְׂצְרִיךְ לְבָרֵךְ שֵׁלֵשׁ בְּרַכּוֹת,
וְאֵילוֹ בְּבְרִייתָא מְבוֹאֵר שְׂמְבָרַךְ מַעִין שֵׁלֵשׁ. אִלָּא פְּשִׁימָא שֶׁהַבְּרִייתָא
בְּרַבִּין הִיא, וּמוּשׁוֹם כֶּךָ אֵם אֵין הַפְּרוּסוֹת קְיָמוּתָא מְבָרַךְ מַעִין שֵׁלֵשׁ, אֵי
הַכִּי, קְשִׁיָּא דְרַבִּין אִדְרֵבְנָן, שְׂבְּבִרִיתָא זוֹ מְבוֹאֵר שְׂסָבֵרוּ רַבְנֵן שְׁעַל
אוֹרוֹ מְבָרַךְ מַעִין שֵׁלֵשׁ, וְאֵילוֹ בְּבְרִייתָא הַמְּבַאֵת לְעִיל מְבוֹאֵר
שְׂמְבָרְכִים בּוּרָא נַפְשׁוֹת. מִתְרַצַת הַגִּמְרָא: אִלָּא, לְעוֹלָם הַבְּרִייתָא
דַעַת דְרַבִּין הִיא, וְתַנִּי – וְיֵשׁ לְשִׁנּוֹת בְּבְרִייתָא לְגַבִּי אוֹרוֹ, וְלְכַסּוֹף אֵינוֹ
מְבָרֵךְ עָלֵיו וְלֵא בְלוֹם – שְׂמְבָרְכִים בּוּרָא נַפְשׁוֹת.
הַגִּמְרָא חוֹרֶת לְדוֹן בְּדִין תְּבִשִׁיל שְׂמַעוּרֵב בּוֹ קִמַח: אִמְרֵ רַבָּא, הֵוָא
רִיהִטָּא – [תְּבִשִׁיל הָעֵשׂוּי מְקֻמַח שְׁמֵן וְרַבִּין דְּחִקְלֵאֵי – שְׂעוּשִׁים בְּנֵי
הַכֹּפֵר, דְּמַפְּשִׂי בִיָּה קְמָחָא – שְׁנוּתִים בּוֹ הַרְבֵּה קִמַח, מְבָרֵךְ עֲלֵיו
בּוּרָא מִינֵי מוֹזוּנֹת, מֵיָּה טְעָמָא, דְּקַמְיָא – שְׁחַסּוּלַת שְׂבוֹ הוּוֹ
הָעֵיקֵר. אִבְל רִיהִטָּא דְּמָחֻזָּא – שְׂעוּשִׁים בְּנֵי הַעִיר, דְּלֵא מַפְּשִׂי בִיָּה
קְמָחָא – שְׂאֵינֶם מְרִבִּים בְּהֵם קִמַח, מְבָרֵךְ עָלֵיו שְׂחִבְלָה נְהִיָּה בְּרַבְרֵוֹ,
מֵיָּה טְעָמָא, וְדֹבְשָׁא – הַדְּבֵשׁ שְׂבֵה, הוּוֹ עֵיקֵר הַמֵּאֲכַל. וְהַדֵּר – וְשׁוּב
אִמְרֵ רַבָּא, אִדְרֵי אוֹרֵי – בִּין עַל מָה שְׂעוּשִׁים בְּנֵי הַכֹּפֵר, וּבִין עַל מָה
שְׂעוּשִׁים בְּנֵי מַחֻזָּא, מְבָרְכִים בּוּרָא מִינֵי מוֹזוּנֹת, דָּרָב וְשְׂמַאוֹל
דְּאֵמְרֵי תַרְוִיחוּ – אִמְרוּ שִׁנְהֵם, כָּל מְאֹכַל שֵׁיֵשׁ בּוֹ דְּגָן מְחַמַּשֵׁת
הַמִּינִים, לְעוֹלָם הַקִּמַח הוּוֹ הַעֵיקֵר, וּמְבָרְכִין עָלֵיו בּוּרָא מִינֵי
מוֹזוּנֹת.
הַגִּמְרָא דְנָה מְתֵי פִירוּרִים נַחֲשִׁבִים לְפֶת, כְּדִי לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם הַמְּוֹצֵיא:
אִמְרֵ רַב יוֹסֵף, הֵוָא חֲבִיצָא – תְּבִשִׁיל עֵשׂוּי מִפִּירוּרֵי פֶת וּמְבוּשֵׁל
בְּאֵילְפֶס דְאֵית בִּיָּה – שֵׁשׁ בּוֹ פְּרוּרֵין גְּדוֹלִים פְּנוּתָא, כַּתְחַלָּה – קוּדַם
הַאִכִילָה, מְבָרֵךְ עֲלֵיו הַמְּוֹצֵיא לְחֶם מִן הָאָרֶץ, וְלַאחַר
הַאִכִילָה מְבָרֵךְ עֲלֵיו שְׁלֵשׁ בְּרַכּוֹת. אֵין חֲבִיצָא דְלִית בִּיָּה – שְׂאֵין בּוֹ
פְּרוּרֵין פְּנוּתָא, כַּתְחַלָּה מְבָרֵךְ עֲלֵיו בּוּרָא מִינֵי מוֹזוּנֹת, וְלְכַסּוֹף
בְּרַכָּה אַחַת מַעִין שְׁלֵשׁ, מְשׁוּם שְׂרָק פִירוּרִים שֵׁיֵשׁ בְּהֵם כוּיַת חֲשׁוּבִים
לְחֶם לְעֵינֵן בְּרַכָּה. אִמְרֵ רַב יוֹסֵף, מֵיָּה אֵמֵינָא לָּהּ – מִנֵּן אֵנִי לוֹמֵד
דִּין זֶה, שְׂעַל פִירוּרִים כוּיַת מְבָרְכִים הַמְּוֹצֵיא, מְדַתְּנֵיא, הִנֵּה עוֹמֵד
יִשְׂרָאֵל וּמְקָרִיב – וְנּוֹתֵן לְכֹהֵן לְהִקְרִיב מְנַחֹת פִּירוּשְׁלִים, אֵם לֵא
הִקְרִיב מְנַחֹת יֵמִים רַבִּים, אוֹמַר פְּרוּךְ שְׂהִתְיַיֵּנו וְקִימְנוּ וְהִנָּעִינוּ לְזִמַן
הַזֶּה. נְקַלְּוֹן הֵכּוֹן לְמִנְחוֹת לֵאכְלָן, מְבָרֵךְ הַמְּוֹצֵיא לְחֶם מִן הָאָרֶץ,
וְתַנִּי עָלָה – וְאִמְרוּ בְּמַשְׁנֵה עַל הַמְּנַחֹת (מְנַחֹת עַה), וְכֹוּלֵן – כָּל
הַמְּנַחֹת הָעֵשׂוּיֹת בְּכַלִּי, פּוֹתְתָן פְּנוּתָא – בּוֹצַעַם וְעוֹשָׂה אוֹתֶם פְּתִיתִים
גְּדוֹלִים כוּיַת. הִרִי שְׂעַל פִירוּרִים שֵׁיֵשׁ בְּהֵם כוּיַת, מְבָרַךְ הַמְּוֹצֵיא.
אִמְרֵ לִיָּה אֲבִי לְרַב יוֹסֵף, אִלָּא מַעְתָּה, שְׂאֵתָּה אוֹמַר שְׂנִיתֵן לְלַמּוּד
שְׂעַל פִירוּרִים כוּיַת שְׂנַתְבְּשְׁלוּ מְבָרְכִים הַמְּוֹצֵיא, מִמְנַחֹת, אֵם כֵּן